

Kapitel 4: Udvikling af de rekreative værdier ved vandet og kystsikring

Ishøjs placering ved vandet er en stor værdi for kommunen og en stor del af vores identitet er forbundet med vores placering ved vandet. Kysten udgør samtidig en vigtig rekreativ ressource, som bruges både af vores egne borgere og gæster udefra. Sammen med kunstmuseet ARKEN trækker strandparken hvert år mange besøgende til kommunen.

I en landsdækkende undersøgelse fra Syddansk Universitet om danskernes bevægelsesvaner, svarer Ishøjborgerne at de oplever at mulighederne for at dyrke bevægelse i eller på vand er væsentligt bedre end landsgennemsnittet. Alligevel viser samme undersøgelse at deltagelsen i aktiviteter er lavere end landsgennemsnittet og sammenlignelige kommuner¹. Vi har derfor et stort potentiale i at forny og tilpasse de faciliteter som strandområdet tilbyder, så flere borgere vælger at deltage aktivt i både organiserede og selvorganiserede bevægelsesformer.

Strandparken kunne i 2020 holde 40-års jubilæum og anlægget står overfor at skulle gentænkes for også i fremtiden at kunne modstå de presserende klimaforandringer og havvandsstigninger, samtidig med at det skal være stedet for et dynamisk og foranderligt friluftsliv. I samarbejde med de øvrige strandparks kommuner arbejder vi på en samlet plan for den fremtidige udvikling af parken. I det arbejde ønsker vi her i Ishøj bl.a. at fokusere på at skabe mere tidssvarende tilbud, så området fortsat er et attraktivt udflugtsmål.

Ishøj Havn er en aktiv havn, et vigtigt samlingssted for lystsejlere og et hyggeligt udflugtssted for mange af byens borgere. Havnen rummer både roklub, sejlkubber, surf- og kajakklubber, dykkerklub, bådsalg, proviantbutikker samt restauranter, legepladser og andre rekreative tilbud. Vi ønsker at styrke havnens potentiale som et udflugtsmål for byens borgere og som en velfungerende havn.

Det vil vi:

- **Modernisere Strandparken med opgradering af faciliteter, som skal gøre området mere attraktivt og tilgængeligt.**
- **Skabe en fremtidssikret kystbeskyttelse som fortsat er en naturlig del af kystlandskabet og give bedst mulige rammer for et varieret dyre- og planteliv.**
- **Skabe en moderne havn som er attraktiv for alle – både brugere, besøgende og erhvervsdrivende.**

Sammen med staten og de fire andre kommuner i Køge Bugt Strandpark har Ishøj Kommune indgået en principaftale, der skal resultere i en anlægslov og bane vejen for en modernisering af Strandparken. Anlægsloven forventes vedtaget i løbet af 2024 og derigennem vil vi arbejde for at skabe de bedste forudsætninger for en strandpark, som både fungerer som fremtidssikret kystbeskyttelse og rekreativ område i høj kvalitet.

Køge Bugt Strandpark blev etableret som et storstilet kystbeskyttelsesprojekt, der på tværs af kommunegrænser fungerer som både kystbeskyttelses anlæg og rekreativt område for den sjællandske østkyst. På den måde har man skabt et kystbeskyttelses anlæg med stor landskabsmæssig og rekreativ værdi. Stigende havvand samt vand fra åerne betyder imidlertid, at den nuværende kystsikring ikke er

¹ Syddansk Universitet: Danmark i Bevægelse, 2021

tilstrækkelig ift. at sikre Ishøjs borgere i de kommende årtier. Der skal derfor i den kommende periode træffes politisk beslutning om hvordan kysten skal klimasikres fremadrettet.

Ishøj havn blev anlagt sammen med den øvrige strandpark mellem 1977-1980. Havnen har lige siden været en populær destination for både sejlere, turister og Ishøj borgere, som har kunnet nyde godt af de mange maritime tilbud. De seneste år har havnen dog haft brug for en modernisering og en udvikling af anvendelsesmulighederne. Vi vil i den kommende periode arbejde for at udfolde havnens fulde potentiale for at blive en endnu stærkere attraktion for Ishøj Kommune.

Kort sagt:

- **Faciliteterne i Strandparken skal moderniseres**
 - Vi vil opgradere eksisterende faciliteter som f.eks. toiletter og badebroer
 - Vi giver mulighed for nye faciliteter som understøtter den aktive brug af området, som f.eks. selvorganiseret idræt, caféer og madpakkehus.
 - Vi inddrager borgerne i moderniseringsprocessen
- **Vi skaber en kystbeskyttelse med merværdi**
 - Vi vil sikre kysten mod de kommende års havvandsstigninger
 - Vi vil arbejde tværkommunalt med sikringsniveauer og finansieringsmodeller
 - Vi vil arbejde for at sikre en større og mere varieret landskabsoplevelse ved at bygge videre på og forstærke det nuværende anlæg.
- **Vi vil beskytte og benytte naturen i Strandparken**
 - Ved at give plads til at den natur, der har indfundet også sikres til at kunne udbredes og styrkes i fremtiden
 - Vi udpeger steder for aktivitet og steder for ro – både for dyr, planter og mennesker
- **Vi styrker tilgængeligheden i strandområdet**
 - Ved at sikre gode stier og sammenhænge mellem de forskellige faciliteter
 - Ved at skabe en stærk kobling til Ishøj By og det øvrige stisystem
- **Vi styrker kunst, læring og kultur i de blå omgivelser**
 - Ved at udpege områder, hvor kunst og formidling kan gå hånd i hånd
 - Ved at styrke området omkring Havhytten, så der tilbydes flere faciliteter for både skoler, institutioner og private brugere
- **Vi afsøger behov og potentialer for udvikling af havnen**
 - Ved at inddrage relevante interessenter

Det gør vi:

- **Arbejder for at realisere en modernisering af Strandparken**

Ishøj Kommune har udpeget arealer til den kommende anlægslov, hvor der kan placeres nye publikumsorienterede anlæg af høj kvalitet, og hvor vi kan opgradere de eksisterende faciliteter. Der vil både være bygninger, rekreative områder og naturlandskaber med mødesteder, steder for fysisk

aktiv udfoldelse og steder til ro og fordybelse. Vi vil også arbejde på at udvide de funktioner der allerede fungerer godt i dag.

- **Arbejder tværkommunalt om den fremtidige kystsikring af Køge Bugt**

Vi vil arbejde for at gennemføre en samlet kystbeskyttelse i Strandparken, så oversvømmelsesrisikoen mindskes hurtigst muligt. Det sker gennem et koordineret samarbejde med de øvrige strandparks kommuner og Strandparken I/S, om et tilstrækkeligt sikringsniveau mod oversvømmelser gennem udbygning af diger, sluser mv. Behovet for og udformningen af kystbeskyttelsen konkretiseres og søges samtænkt med den øvrige modernisering af Strandparken i forbindelse med den kommende anlægslov.

- **Udarbejder en handleplan for havnen**

I den kommende periode vil vi udarbejde en handleplan for havnen, som med vægt på inddragelse vil tage stilling til fremtidigt byggeri, en opgradering af rekreative tilbud, muligheder for at øge turismen vha. nye overnatningsmuligheder, undersøge muligheden for en ny havneø og sikre adgang og parkering for brugerne. Planen vil også behandle koblingen til den fremtidige kystsikring af Køgebugt.

Kapitel 5: Styrkelse af mobiliteten

Ishøj Kommune er en del af et sammenhængende trafikalt netværk. Vi har kollektiv transport tæt på og motorveje, som sikrer en god forbindelse til resten af landet. I Ishøj by er stisystemet separat fra vejnettet, hvilket gør det sikkert for bløde trafikanter at bevæge sig gennem byen langt væk fra biltrafikken.

Stisystemet giver høj trafiksikkerhed i bykernen, men systemet har også en række udfordringer – både for byens borgere og især for besøgende kan det være vanskeligt at finde rundt på stierne. Om aftenen og i ydertimerne, viser tal fra borgerundersøgelsen ifm. helhedsplan for bykernen, at nogle områder føles utrygge. Dette medfører at folk søger ud mod vejbanerne, hvor der ikke er fortovej, hvilket resulterer i trampestier og usikre forhold for de bløde trafikanter.

Undersøgelsen "Danmark i Bevægelse" fra 2021 viser, at borgere i Ishøj Kommune går og løber i mindre grad end i sammenlignelige kommuner og landsgennemsnittet, og det samme gælder for f.eks. cykling til indkøb og fritidsaktiviteter². Derfor har vi i Klimaplanen vedtaget at arbejde for at ændre transportvanerne bl.a. ved at opgradere det eksisterende stisystem med bedre wayfinding, og skabe bedre muligheder for de bløde trafikanter langs udvalgte veje ved hjælp af fortovej og cykelstier.

S-togstationen ligger centralt i vores bymidte, hvilket betyder at 75 % af kommunens borgere bor indenfor 1 kilometers afstand til kollektiv transport. I 2025 åbner letbanen mellem Ishøj og Lyngby. Den vil have to stop i Ishøj Kommune og dermed øge vores kollektive forbindelse til det øvrige hovedstadsområde. Dette giver Ishøjs borgere de bedste betingelser for at vælge offentlig transport. Derudover er Ishøj gået aktivt ind i undersøgelserne af muligheden for at etablere en ny BRT linje i ring 4. Vi vil arbejde for, at så mange borgere som muligt vælger den grønne transportløsning i dagligdagen.

Det vil vi:

- **Forbedre forholdene for vores bløde trafikanter ved at styrke vores stisystem gennem fokus på bedre skiltning og øget tryghed.**
- **Styrke brugen af elbiler, delebiler og samkørsel, for at sikre omstillingen fra fossile brændstoffer og motivere til mere kollektiv transport.**

Det skal være let og rart at komme rundt både internt i kommunen men også på tværs af kommunegrænserne. Vi skal så vidt muligt vælge grønne transportformer, der ikke belaster miljøet unødigt. Derfor lægger vi vægt på gode, grønne og trygge stiforbindelser imellem kommunens forskellige områder.

Vi ønsker mere samkørsel og god fremkommelighed på vores veje. Vi vil arbejde for at skabe endnu bedre sammenhæng imellem forskellige transportformer, så man let kan kombinere cykel og forskellige former for offentlig transport. Derfor skal vi også fremadrettet skilte godt, bygge stationsnært og sikre gode oplevelser, så fordelene ved at færdes på en grøn måde er større end ulemperne.

Et grønnere Ishøj kræver, at vi ser nærmere på transportsektoren, så vi får omstillet fossil transport til grøn mobilitet. I dag viser tal fra Movia, at 59 % af borgernes daglige ture foregår i bil - 8 % sker med kollektiv

² Syddansk Universitet: Danmark i Bevægelse, 2021

transport og kun 10 % sker med cykel. 23 % af turene sker til fods³. For at vi kan understøtte grønne transportvaner, skal vi have et samlet mobilitetssystem, der understøtter den enkelte borgers behov for at komme fra a til b. Grønne mobilitetsformer skal være et nemt og naturligt alternativ til fossil transport.

Mange Ishøjborgere er bilejere. I takt med at vi bevæger os fra benzindrevne biler til elbiler, vil byrådet understøtte muligheden for at kunne oplade sin bil flere steder i kommunen. Derfor har vi vedtaget en ladestanderstrategi, der bl.a. sikrer en udrulning af ladestandere på kommunale arealer og offentlig vej.

Kort sagt:

- **Vi styrker vores stisystem og tilbud til de bløde trafikanter**
 - Ved at arbejde med wayfinding og bedre skiltning
 - Udbygge stisystemet og forbinde "missing links"
 - Arbejde med tryghedsskabende og klimabevidst belysning
 - Ved at beplantningen understøtter trygheden
- **Understøtter brugen af offentlig transport**
 - Gøre adgangen til og fra vores stationer enkel, tryk og hurtig
 - Sikrer plads til cykelparkering ved vores stationer, samt optimere forholdene for pendlerparkering
- **Vi arbejder for fossilfri transport**
 - Ved at gøre alle kommunens biler fossilfri inden 2030
 - Ved at omlægge til fossilfri busdrift inden 2030
 - Ved at opsætte flere ladestandere på kommunale områder
- **Vi sikrer vejene for alle trafikanter**
 - Ved at etablere nye trafiksikkerhedsforanstaltninger
 - Ved at forbedre krydsningsmuligheder
 - Ved at fokusere på forebyggelse af uheld
 - Ved at arbejde med hastighedsnedsættelse generelt i kommunen
 - Ved at arbejde med trafiksikring af skolers nærområde

Det gør vi:

- **Mobilitetsstrategi**

I kommunes klimaplan er der lagt op til at kommunen styrker arbejdet med grøn mobilitet eventuelt i form af en ny mobilitetsstrategi. Formålet med mobilitetsstrategien kan f.eks. være at skabe et samlet transportnetværk, som tilgodeser den enkeltes behov. Netværket skal tænkes på tværs af kollektive, offentlige og private transportformer. Strategien kan have fokus på sundhed, mindre støj og en bedre byudvikling. Der træffes politisk beslutning om de konkrete indsatser i klimahandleplanen i forbindelse med budget 2024.

³ Jf. tal fra Movia-oplæg for TBU feb. 2023 ang. nyt ringnet

- **Trafiksikkerhedsplan**

Vi udarbejder en trafiksikkerhedsplan for hele kommunen. Trafiksikkerhedsplanen skal fungere som et værktøj til at målrette kommunens indsats på trafiksikkerhedsområdet både i indsatsen til at reducere for høje hastigheder, reducere antallet af trafikulykker, arbejde med lavere hastighedszoner i boligområder og øge trygheden på vejene og trafiksikkerheden. Der arbejdes primært med følgende fokusområder: hastighedsnedsættelse, sikre skoleveje, uheldsbekæmpelse og transportvaner.

- **Udruller ladeinfrastruktur i kommunen**

Ishøj Kommune har forpligtet sig til CO₂- neutralitet i 2050. For at nå målet ønsker vi at fremme grøn mobilitet. Der arbejdes derfor for en større tilslutning til de kollektive transportmidler, og på at omlægge biltrafikken fra fossildrevne biler til eldrevne biler. Denne omstilling sker kun ved, at der etableres ladeinfrastruktur, og vi har derfor vedtaget Strategi for ladeinfrastruktur i Ishøj 2023. Strategien beskriver, hvordan kommunen understøtter tilstrækkelig etablering af offentligt tilgængelige ladestander i byrummet fremadrettet. Strategien udrulles løbende over de kommende år.

Kapitel 6: Grøn omstilling og reduktion af CO2

I Ishøj Kommune ønsker vi at arbejde for grøn omstilling og reduktion af CO2. Derfor har vi tilsluttet os det mest ambitiøse kommunenetværk i Danmark, DK2020 og har i den forbindelse udarbejdet en lokal klimaplan, der skal resultere i at Ishøj reducerer CO2 med 66% i 2030 og bliver helt klimaneutralt i 2050.

Vi vil fortsat have en klimarobust byudvikling med fokus på CO2-reduktion, fossilfri fjernvarme og klimatilpasning. Disse indsatser skal gøre Ishøj til en endnu grønnere og mere attraktiv kommune til gavn for både borgere og virksomheder.

Vores klima- og energitiltag handler nemlig også om velfærd og forsyningsikkerhed, og derfor vil vi arbejde for at finde stærke, lokale løsninger på klimaudfordringerne, som samtidig styrker udviklingen af fremtidens Ishøj.

Klimarobust byudvikling betyder blandt andet, at vi fortætter omkring vores stationer og derved understøtter de kollektive transport- og forsyningsformer. Samtidig samarbejder vi med de omkringliggende kommuner og regioner i arbejdet med den grønne omstilling, og bidrager dermed til regionale og nationale mål og indsatser.

Vi er allerede i fuld gang med mange initiativer bl.a. en stor udrulning af fjernvarme i strandområdet og landsbyerne som kommer til at omfatte over 2000 boliger. Omkring Ishøj Landsby har vi ligeledes siden 2017 rejst 25 hektar skov, som i 2023 er blevet udvidet med yderligere 7 hektar skov, hvor 4,5 hektar er klimaskov. Vi arbejder desuden ambitiøst med at reducere energiforbrug og CO2-udledning fra egne aktiviteter og bygninger.

Det vil vi:

- **Skabe et bæredygtig Ishøj, hvor vi reducerer udledningen af CO2 gennem byudvikling, omstilling af varmforsyningen, klimasikring af kommunale bygninger, skovrejsning mm**
- **Styrke vores forsyningsikkerhed ved at øge brugen af grøn energi og fossilfri varmeproduktion.**

Skovrejsning skal udover CO2-fangst også bidrage med andre fordele. Bynære skove er attraktive for lokalområdet og skærmer mod ekstrem vind og hede. Det er udflugtsmål i hverdagen og kan bidrage til øget sundhed for borgerne. Skovrejsning i områder med drikkevandsinteresser beskytter grundvandet.

Solceller i det åbne land skal opsættes med omtanke. Projekterne kan f.eks. bidrage til at drive udviklingen af det åbne land, så der skabes synergier i forhold til lokale produktionserhverv, naturkvalitet, dyrehold, stiforbindelser, omgivende skovrejsning eller lignende. Derudover skal der arbejdes for flere solcelleanlæg på tagene, f.eks. på kommunalt byggeri og på store erhvervsbygninger.

Vores arbejde med at skabe en klimarobust fremtid går længere end kommunens egen organisation. Ishøj Kommune har en stor rolle i at fremme den grønne omstilling. Gennem samarbejde og samskabelse med lokale aktører vil vi i stigende grad også tage rollen som partner og facilitator på klimaområdet. Vi vil understøtte udviklingen af lokale, grønne fællesskaber, så klima forankres meningsfuldt i vores

lokalsamfund. Det gør vi, fordi der er brug for, at vi alle – borgere, erhvervsdrivende, foreninger og offentlige institutioner – er sammen om klimaindsatser, der skal fastholde vores velfærd og livskvalitet.

Kort sagt:

- **Vi fortsætter fokus vores på grøn varmforsyning i kommunen**
 - Vi udbygger den nuværende varmeplan med fokus på energibesparelser hos borgere og virksomheder, samt en udvikling af fjernvarmforsyningen
 - Vi udbygger fjernvarmenettet og understøtter at der sker en konvertering af de sidste fossile energiforbrug udenfor kommende fjernvarmeområder, herunder på havnen
 - Vi samarbejder med varmeværket om at sænke temperaturen i fjernvarmenettet
- **Vi arbejder målrettet mod at hæve produktionen af grøn energi**
 - Vi vil arbejde strategisk med placeringen af solceller på kommunale tage samt som markanlæg i det åbne land.
- **Vi vil indfange og binde CO2 fra atmosfæren**
 - Ved at øge skovrejsningen i kommunen
 - Ved at genoprette lavbundslande
 - Ved at lagre CO2 i bygninger i form af biobaserede byggematerialer
 - Ved at bakke aktivt op om CO2 fangst hos Vestforbrændingen
 - Ved at undersøge muligheden for udplantning af Ålegræs i Køge Bugt

Det gør vi:

- **Udarbejder en analyse for placering af solceller**

I den kommende planperiode, vil vi udarbejde en analyse for placering af solceller f.eks. på marker og langs motorvejen samt på tagflader på kommunale bygninger og i erhvervsområdet. Analysen vil også berøre på CO2-omkostningerne ved produktionen (livscyklusvurderinger), økonomiske fordele og brandingværdi for virksomheder der opsætter solceller.
- **Fortsætter den stationsnære byudvikling**

Med to helhedsplaner vedtaget og en tredje på vej i de stationsnære områder, ønsker vi at fortsætte fokus på grøn og klimatilpasset byudvikling, som understøtter vores mål for reduktion af CO2 og fremme af offentlig transport.
- **Arbejder med skovrejsning og genopretning af lavbundslande**

I forbindelse med Biodiversitetsstrategien besluttede vi at udtage landbrugsmarker til permanent lysåben natur, naturlig tilgroning eller skovrejsning. Dermed vil vi skabe større sammenhængende naturarealer samt forbedre beskyttelse af grundvandet og øge CO2-reduktion. Ved at genoprette lavbundslande omkring Tranegilde Mose, kan vi skabe et område med en større og mere permanent vandmætning af de laveste liggende arealer, hvilket udgør et egnet område for fastholdelse og binding af CO2.